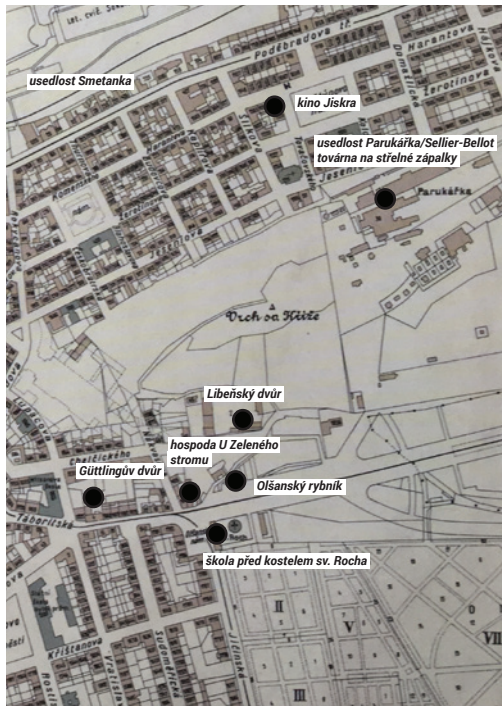

Zmizelý Žižkov

Zbořené domy, zaniklé usedlosti, zrušené továrny a bývalá železnice. O tom, co už není vidět, ale dochovalo se v příbězích a vyprávění.

...

Přes toto odmítavé vyjádření obecního zastupitelstva rozděleny však Král. Vinohrady rozhodnutím zemského výboru ze dne 16. července r. 1875 č. 20.601 ve srozumění s c. k. místodržitelstvím ve dvě obce, a to Vinohrady I. díl (nynější Žižkov) a Vinohrady II. díl.

C. k. ministerstvo vnitra povolilo ve shodě s ministerstvy práv a financí vynesením ze dne 7. srpna r. 1877, aby se jméno Král. Vinohrady I. díl přeměnilo ve jméno „Žižkov“.

Císařským rozhodnutím ze dne 15. května r. 1881 povýšen Žižkov za město a 26. května 1898 udělen mu znak. Císařský diplom zní:

křižovatka U Bulhara

Ulice U Bulhara byla oficiálně pojmenovaná roku 1979. Pomístní název však existoval mnohem dříve a byl velmi vžitý. V těchto místech mívali zelinářské zahrady Bulhaři, jejichž hlavní kolonie byla v Michli při Botiči. Bývala tu i hospoda U Bulhara. *[Pražský uličník : encyklopedie názvů pražských veřejných prostranství. 2.díl (O-Ž).]*

^ křižovatka U Bulhara v roce 1948

"dům Martina Nedobyla"

Martin Nedobyl je románový obraz Aloise Stuchlíka (dědeček Vladimíra Neffa a pradědeček Ondřeje Neffa). Dům na rohu Seifertovy a Příběnické ulice postavil Alois Stuchlík. Vladimír Neff se v tzv. rodové pentalogii inspiroval vlastní rodinnou historií (Alois Stuchlík alias Martin Nedobyl, Jan Born alias Jan Neff - oba dědečkové Vladimíra Neffa).

Alois Stuchlík nakupoval s vidinou pozdějšího zisku pozemky na Žižkově, který se v té době ještě nacházel za pražskými hradbami. Dům byl za první republiky zvýšen o jedno patro. Křídlo do Seifertovy ulice je honosnější, křídlo do Příběnické ulice bylo určeno pro pomocný personál. Autorem domu je architekt Bedřich Tesař, kolega Josefa Zítka.

Uvnitř vnitrobloku se nachází vysoká skála tzv. Malý Vítkov. Dříve zde byla udržovaná okrasná zahrada se zavlažovacím systémem, v nejvyšším místě se dodnes nachází zdobený altán, ke kterému vedly schody, ve spodní části je kašna se sochařskou výzdobou.

^ okrasná zahrada na Malém Vítkově

Pražská spojovací dráha, Česká severní dráha

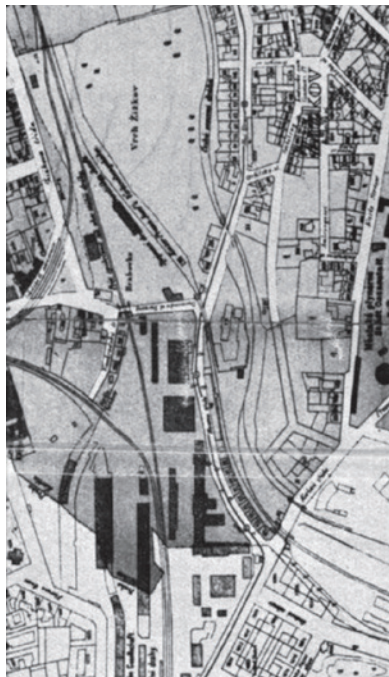
Masarykovo nádraží bylo napojeno na trať Praha – Olomouc v roce 1845. Hlavní nádraží získalo napojení z východního směru roku 1872.

15. 8. 1872 byla pro nákladní dopravu dána do provozu jednokolejná část **Pražské spojovací dráhy do výhybny Hrabovka** přes železniční viadukt **Malá Hrabovka** nad Husovou ulicí.

28. 10. 1872 byl zahájen provoz **Turnovsko-kralupsko-pražské dráhy/Turnau-Kralup-Prager Eisenbahn (TKPE)**, roku 1882 sloučena s **Českou severní dráhou/k. k. privilegierte Böhmishe Nordbahn-Gesellschaft (BNB)**, jejíž trať byla jednokolejně vedena trasou přes železniční viadukt **Velká Hrabovka**, starým žižkovským železničním tunelem pod Vítkovem a pak severně dlouhým náspem přerušovaným několika mosty do Vysočan.

S narůstajícím významem Hlavního nádraží spojení přestávalo dostačovat kapacitně i technicky. Bylo pojižděno rychlostí 50 km/h s omezeními na 30 ÷ 10 km/h (jednak pro oblouk o malém poloměru na severním zhlaví Hlavního nádraží a ve starém vítkovském tunelu.

Na Hrabovské spojce byly z důvodů sklonových poměrů vyloučeny jízdy některých rychlíkových souprav (dlouhých, a proto těžkých rychlíků, které lokomotivy na trati s vysokým stoupáním neutáhly)

^ detail z Polohopisného plánu Karlína, Žižkova s Olšany, 1890 [10]

a musely být proto vedeny výlučně po vítkovské trati.

Historická Malá Hrabovka byla v roce 1992 nahrazena novým nýtovaným mostem. 10. prosince 2005 skončil pravidelný provoz na tzv. Hrabovské spojece. Dne 9. 5. 2009 byl most Malá Hrabovka odstraněn, byl rozdělen na tři části a postupně jeřáby snesen.

1. září 2008 byl ukončen provoz na Vítkovské trati (jižní úbočí) a byla zprovozněna hlavní část **Nového spojení**. Na trase vítkovské trati byla v roce 2010 vybudována cyklostezka. [https://cs.wikipedia.org/wiki/Nové_spojení%C3%AD]

1 Hlavní nádraží, od 1871

2 Vítkovská trať na Turnovsko-kralupsko-pražské dráze (roku 1882 sloučena s Českou severní dráhou), 1872-2008

3 Hrabovská spojka na trati Pražské spojovací dráhy, 1872-2005

4 Nové spojení, od 2008

5 trať 011, od 1845

6 Masarykovo nádraží, od 1845

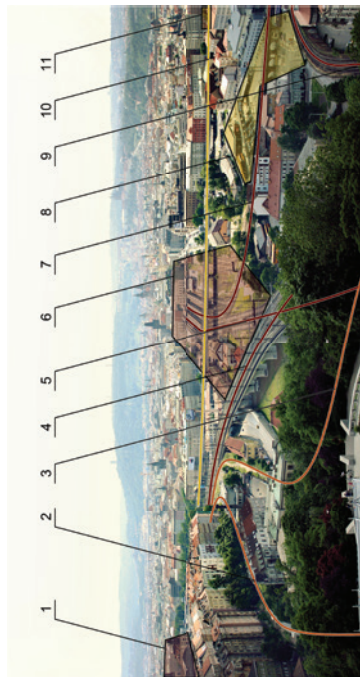
7 Negrelliho viadukt, od 1850

8 Ústřední autobusové nádraží Florenc

9 karlínský spojovací viadukt, od 1871

10 přemostění Masarykova nádraží, od 1978, součást Severojižní magistrály

11 bývalé Nádraží Praha-Těšnov (Denisovo nádraží), 1875–1972, odstřeleno 1985

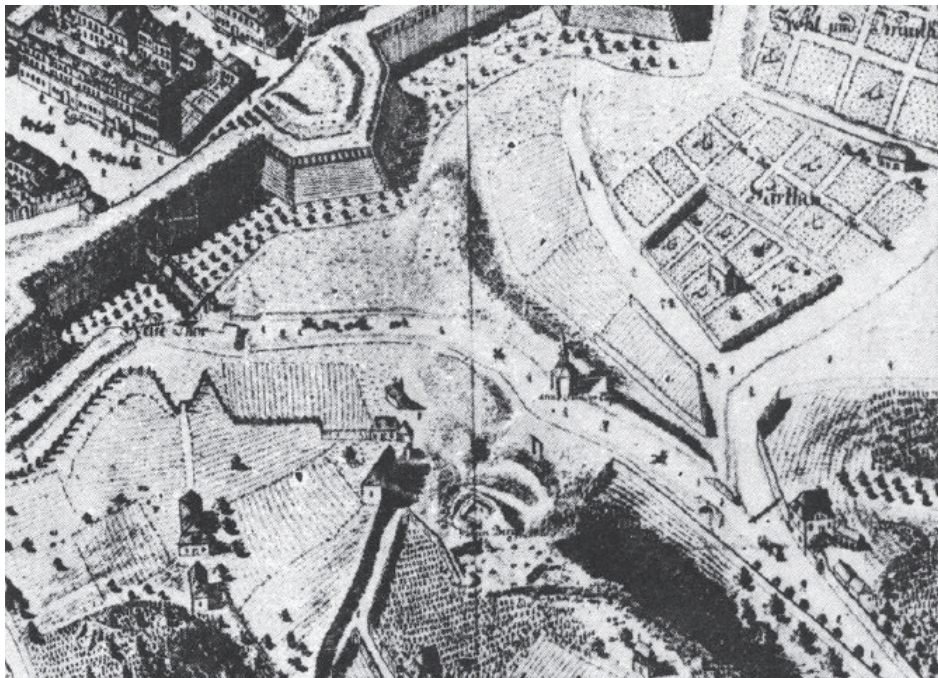

^ Husitská ulice s železničním mostem Malá Hrabovka
30. léta 20. století [3 > str. 12]

^ Husitská ulice s železničním mostem Velká Hrabovka
20. léta 20. století [3 > str. 12]

^ Šibeniční vrch a kaple sv. Dismase
výřez z plánu J. D. Hubera, 1769 [7]

Šibeniční vrch s popravištěm

Roku 1348 připomíná se hora Vítkov, pojmenovaná snad dle pražského měšťana Vítko, jenž byl tou dobou konšelem na Starém Městě. Za to návrší na rozcestí mezi starou silnicí do Kutné Hory a cestou do Olšan, mezi dnešní Husovou a Karlovou třídou (dnes Husitská a Seifertova), připomíná se již v 11. a 12. století, jako hora Šibeničná, na níž bylo až do polovice 19. století popraviště.

Po založení Nového Města bylo zřízeno nedaleko druhé popraviště a při něm boží muka, kde odsouzení konali poslední pobožnost. Později vystavěna blíže popraviště proti nynějšímu domu „na Krenovce“, v místech, kde stojí nyní státní nádraží, kaplička sv. Dismase, která byla roku 1845 zbořena. **[11 > str. 9, 10]**

V okolí kaple a podél přilehlé části Vídeňské silnice se rozkládala městská skládka, kam se vyvážela především stavební suť.

Při popravách docházelo za velkých návalů zvědavců k poškozování majetku okolních vlastníků – především viniční usedlosti Komotovky, ale i pozemků A. J. Krenna. Z podnětu jejich stížností schválilo gubernium v roce 1817 návrh pražského magistrátu na přemístění popraviště blíž k rozcestí Vídeňské silnice a cesty do Olšan, vedle obecního smetiště. **[7]**

Krenovka – zaniklá usedlost čp. 42

Za bývalou Novou branou na úpatí žižkovského vrchu se rozkládala vinice hraběte z Kuperwaldu. Od nepaměti zde také stávala kaplička a nedaleko ní se konaly popravy zločinců z Prahy. Hrabě z Kuperwaldu vystavěl na místě malé kapličky na počátku 18. století větší kapli sv. Dismase. Kaple byla ovšem již v roce 1786 zrušena.

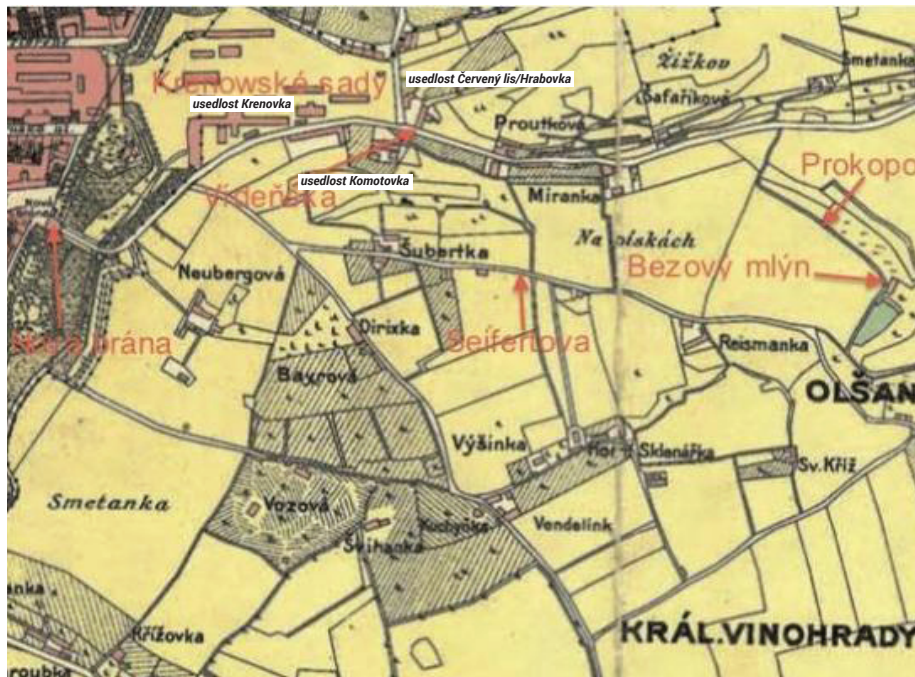
Zakladatelem Krenovky se stal staroměstský měšťan Krenn, majitel domu, který stál vedle staroměstské radnice. Na místě někdejšího popraviště založil roku 1820 sad s hostincem, oblíbené to výletní místo Pražanů. **[6 > str. 165, 166]**

V Krenových sadech se nacházel mimo jiné také kolotoč, na kterém byla místo koníků lokomotiva Bohemie a osmnáct vagonků pro dvě až tři osoby, kvůli iluzi byl v atrapě rozdělán oheň, lokomotiva pískala a otáčivá kola hřměla.

Od roku 1841 byl postupně Krenovský park likvidován při stavbě nádraží České státní dráhy. Roku 1845 byla kaple s hostincem zbořena a živnost přenesena do nově postaveného domu čp. 42 na protější straně ulice (ulice Husitská 42/22). Z kaple se ještě roku 1884 dochovala jedna ze soch, která se nacházela ve výklenku nového hostince. V budově později sídlila tiskárna železničních lístků (NADAS).

^ Krenovka s kaplí sv. Dismase
Karel Postl, kolem 1818

^ výřez z plánu Královského hlavního města Prahy s okolím
nedatováno, snad rekonstrukce stavu k roku 1848 z doby kolem roku 1905
[Vinohrady – dobrá čtvrť pro dobré bydlení]

Komotovka, zaniklá usedlost čp. 32

Roku 1871 A. Stuchlík koupil usedlost Komotovka. J. Hoff a J. Mikuláš Boleslavský vybudovali v roce 1872 na území Komotovky divadelní arénu. O dva roky později ji museli zavřít. [12 > str. 54, 55]

V místech, kde se napojuje ulice Příběnická na Řehořovu, bývala ve středověku vinice tohoto jména, pojmenovaná patrně podle některého majitele. Na vinici byl postaven viniční domek a z něj brzy vznikla hospoda. Komotovka se ale proslavila až když byla poblíž hostince v roce 1872 vybudována nová divadelní aréna. [6 > str. 152]

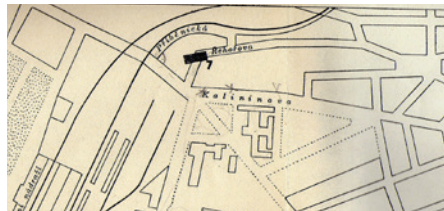
Aréna Na Komotovce 1872-74

Aréna byla půlkruhová, s krytým jevištěm. Produkce však byly znepríjemňovány mračny kouře z nedaleké cihelny a také Hofova společnost hrála tak mizerně, že již na konci září 1872 ukončila činnost s prodělkem. Po ní nastoupila Kramuelova divadelní společnost, ta zde však účinkovala všehovšudy třikrát a ještě před prázdným hledištěm. Roku 1874 byla Komotovka prodána karlínskému staviteli Františku Šlechtovi a jelikož se v blízkosti začala stavět železniční trať, byla aréna zbořena. [6 > str. 152]

Aréna stála na návrší, tehdy nezastavěném, a byla nejen z hradeb, ale i od samé brány dobře viditelná. Vršek Komotovka rozprostíral se na pozemcích

žížkovských nad hostincem Krennovkou, asi v místě ohybu Řehořovy ulice. Kdo dnes končinami těmito, kde vysoké činžáky do výše ční, pod nimiž parostroje supí – se prochází, stěží sobě představití dovede, jak právě v místech těch letní divadlo se vyjímati mohlo. Byloť v poloze jeho cos původního. Již sama cesta k němu do mírného návrší se vinula, a stavba jeho dominovala celému tehdy pustému ještě okolí.

Abychom si představili situaci, je třeba si uvědomit, že za Novou branou, která stála na konci Senovážného náměstí, byl již venkov. Od brány vedla silnice zahýbající vlevo mezi vrchy Komotovku a Žižkov, od níž odbočovala v místech „U Bulhara“ silnice podél druhého okraje Komotovky. Na levé straně, asi uprostřed mezi „Bulharem“ a Hrabovkou, stála při silnici zájezdni hospoda Krennovka. Vršek Komotovka byl zarostlý zelení, plný zahrad a zelených ploch. [4]

^ poloha divadelní arény na Komotovce [4]

Miranka – zaniklá usedlost čp. 3, 4

Vinice v místech pozdější usedlosti Miranky, tj. mezi Trocnovskou ulicí a Kostnickým náměstím, je doložena již v 16. století. Obytná budova Miranky stávala v místech křižovatky ulic Trocnovské a Husitské. Byl to obdélný patrový dům s šindelovou střechou z 18. století. V přízemí žili kolář, nožíř a pekař a nad jejich byty se v prvním patře nacházela obydlení pro letní hosty. Tato usedlost byla vcelku rozsáhlá, patřila k ní též továrnička na řepkový olej, dále tu byly stáje, stodola, kolna pro koláře a sklep na mléko v místech, kde je dnes železniční viadukt. Poblíž stála i kovárna. Ke devorci náležela velká zahrada s gloriem v místech dnešního Kostnického náměstí a vinice s viničním domem. Dvorec Miranka zanikl na přelomu 19. a 20. století, některé původní budovy však byly nadále využity, například pro výrobu kávových náhražek, později tu byla i továrna na hospodářské stroje a nakonec kino Ponec, které promítalo ještě v 60. letech 20. století. [6 > str. 192, 193]

Stabenowa továrna na hospodářské stroje

V objektu postaveném roku 1890 původně sídlila továrna a slévárna Rudolfa Stabenowa na měděné výrobky, která byla roku 1906 přesunuta do Čelákovic. Od roku 1910 v objektu sídlil Royal Bioskop Františka Ponce.

> bývalá Stabenowa továrna na hospodářské stroje
1970 [2 > str. 33]

^ vlevo nadjezd Pražské spojovací dráhy (Malá Hrabovka), vpravo Stabenowa továrna na hospodářské stroje
kolem roku 1903 [3 > str. 11]

Červený lis/Hrabovka – zaniklá usedlost čp. 1

Původní název vinice, doložené v 16. století, byl Červený lis. Toto pojmenování jasně ukazuje na existenci viničního lisu, proč je v názvu slovo červený, nelze již dnes zjistit. Vinice se rozkládala v oblasti dnešní Trocnovské ulice, od paty Vítkova až k Wilsonově třídě. Usedlost vznikla patrně v polovině 18. století, doložena je nejpozději k roku 1785. Brzy poté došlo zřejmě k zániku vinohradu, malá vinička se udržela do konce 18. století a před polovinou 19. století byl Červený lis veden již jen jako poplužní dvůr.

^ výřez ze Stabliního katastru
polovina 19. století

V roce 1850 změnila usedlost funkci a stala se z ní zahradní restaurace, kterou nechal upravit nový majitel Josef Hraba, po němž také dostala jméno. Tato restaurace stávala za železničním viaduktem u Husitské ulice směrem k Vojenskému historickému ústavu. Při rozšiřování, respektive při výstavbě kolejíště Masarykova nádraží, se Hrabovka ocitla uvnitř nádražního areálu a poté, co ji na počátku 20. století získal c. k. erár, byla z valné části zbořena. Zůstal jen malý domek, v němž byla škola strojvedoucích. Tento objekt je památkově chráněn.

^ usedlost Hrabovka
2012

zahradní restaurace Pod Vítkovem

Sady na vrchu Žižkově (Vítkově) byly založeny dle plánů Františka Thomayera roku 1891. Dokončeny a zpřístupněny veřejnosti byly roku 1899.

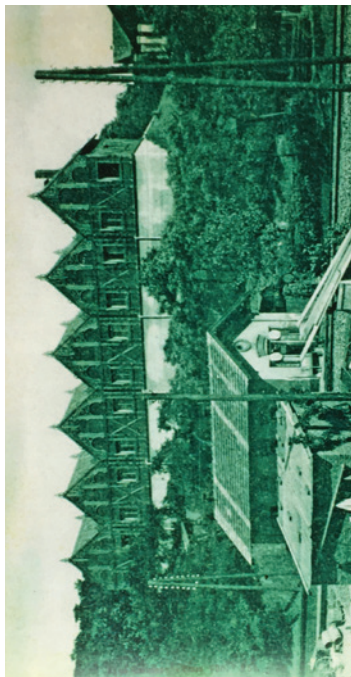
Při vstupu do sadů proveden v regulační čáře třídy Husovy (dnes Husitská) obecní dům s hostincem, v sadech zřízeny byly nákladné verandy s letní restaurací a kuchyní, lednicí a výčepem. Rozsáhlá zahradní restaurace jest pro 2000 hostů zřízena a zde odbývají se veškeré národní a spolkové zábavy. V restauračním parku koncertují skoro denně civilní a vojenské kapely.

[3 > str. 30, 31]

^ zahradní restaurace Pod vítkovem

kolem roku 1900 **[3 > str. 11]**

**^ dřevěná stavba zahradní restaurace Pod Vítkovem a strážní domek Pražské spojovací dráhy
kolem roku 1900 [3 > str. 11]**

dřevěný pomník Jana Žižky na Vítkově

Již roku 1862 vznikla v hlavě Karla Hartiga myšlenka umístit na vrch Žižkov (Žižkaberg, dnes Vítkov) pomník Jana Žižky. Nejprve byly vztyčovány stožáry (1869, 1874) a roku 1870 byl záměr oficiálně zveřejněn.

Roku 1891 byl při příležitosti Zemské výstavy na Vítkově vybudován kaširovaný pomník Jana Žižky, jehož autorem byl výtvarník Národního divadla, Robert Holzer.

Roku 1913 vypsali Spolek pro zbudování pomníku Jana Žižky z Trocnova první ideovou soutěž. Komise neudělila první místo, byly uděleny jen tři druhé ceny. Od února do března 1914 proběhla výstava návrhů v Průmyslovém paláci.

22. června 1923 vypsali Spolek a Památník odboje druhou soutěž na sochařské a architektonické řešení Vítkova. Byly uděleny tři třetí ceny.

V roce 1925 byla vypsána Památníkem odboje třetí výhradně architektonická soutěž, ve které zvítězil návrh „Družina“ od architektů Jana Zázvorky a Jana Gillara.

Stavba Památníku osvobození byla rozdělena do dvou etap – nejprve měly být vybudovány admini-

> maketa Žižkovy sochy na vrchu Žižkově

90. léta 19. století [3 > str. 90]

strativní budovy, muzeum a archiv, posléze budova památníku (ta byla zahájena slavnostním položením základního kamene dne 28. října 1928 za účasti prezidenta Masaryka).

Na jezdecký pomník byly také postupně vypsány tři samostatné soutěže. Žádná z nich nepřinesla vítěze. Spolek nakonec oslovil tři sochaře: Bohumila Kafku, Josefa Mařatku a Ladislava Šalouna. Sochařské řešení bylo nakonec svěřeno Kafkovi roku 1932. Sádrový model dokončil Kafka krátce před svou smrtí roku 1941. Pomník byl odhalen v roce 1945.

[Šimánková, P. Soutěže na Žižkův pomník v Praze na Vítkově. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity 2014. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/mw6hj/Souteze_na_Zizkuv_pomnik_v_Praze_na_Vitkove.txt]

domy Karla Hartiga

Podél ulice Husitské (původně Horská či Vídeňská silnice) vystavěl Karel Hartig v letech 1866-69 **první domy čp. 126 a 128** (dnes Koněvova 126/2b a 128/2a). V následujících letech postavil Hartig další domy v místech od Jeronýmovy ulice směrem k bývalé tržnici, např. Husitská ulice 45/192, 47/191 a 49/160. V rohovém domě **"U Božích bojovníků"** v ulici Husitská 43/404 bydlel K. Hartig s rodinou. Dům postavil na místě zbořené usedlosti Malá Ševčíková. Ve 20. století byla přistavena další dvě patra, věž odstraněna a dům tím ztratil původní vzhled.

[15 > str. 10]

Roku 1876 byl Karlem Hartigem vystavěn dům **"U Prokopa Velikého"** (čp. 100, dnes Prokopovo náměstí 220/8), který sloužil jako Občanská záložna a od roku 1880 zde sídlil žižkovský obecní úřad - radnice. Radnice zde fungovala až do roku 1890, poté se přestěhovala do nové radniční budovy na Basilejském (dnes Havlíčkovy) náměstí. V roce 1889 byl v domě zřízen c. k. berní úřad a okresní soud v Žižkově. **[3 > str. 21]**

**< Památník Vítkov
rok 1958**

Městské lázně

1903

Roku 1903 dokončena byla stavba obecního domu čp. 1050 v Husově třídě, který upraven byl na městské lázně dle plánů vrchního inženýra Jindřicha Motejla. Městské lázně byly otevřeny v říjnu 1903. Zřízeny jsou v nejmodernější úpravě a jsou největšími v Praze a okolí. Z lázni vede zasklený můstek do sadů a vytápěných místností verand restaurace na vrchu Žižkově. [11 > str. 56, 57]

▼ Husitská se dvěma nadjezdy a lázněmi, 1905 [3 > str. 13]

^ bazén v městských lázních, 1910 [3 > str. 14]

tramvaj na Žižkově

Od roku 1883 začala v Husitské ulici jezdit tramvaj. Jednalo se o první ze čtyř koněspřežných tratí v Praze. Trať vedla z Malostranského náměstí, přes Staroměstské náměstí, křižovatku U Bulhara, Husovou a Prokopovou ulicí až k vyhlášené restauraci Bezovka. [3 > str. 12]

Od roku 1897 jezdila tramvaj č. 1 Karlovou třídou (dnes Seifertova ulice) od nádraží Františka Josefa k Olšanským hřbitovům a tramvaj č. 9 Husovou a Prokopovou třídou k Olšanským hřbitovům. Od roku 1908 jezdila tramvaj č. 2 od Národního divadla k Olšanským hřbitovům.

V roce 1910 došlo k ukončení tramvajového provozu v Prokopově ulici, protože tramvajová trať byla protažena až na Vápenku. V roce 1912 byla postavena žižkovská tramvajová vozovna.

Městská elektrárna, městská váha
elektrárna od 1889, váha zřízena 1878

Na Žižkově náměstí (dnes Tachovské náměstí), které původně sahalo až k Rokycanově ulici, byla mj. vystavěna budova městské elektrárny (fungovala od 1. 12. 1889). Jednalo se o první veřejnou elektrárnu v Čechách. Náměstí se též nazývalo U Váhy či Vážák kvůli malému domku s městskou váhou zřízenou roku 1878. Provoz elektrárny byl ukončen roku 1926 v návaznosti na zprovoznění elektrárny Holešovice.
[3 > str. 16]

^ **Žižkovo náměstí (dnes Tachovské) s městskou váhou**
kolem roku 1905 **[3 > str. 16]**

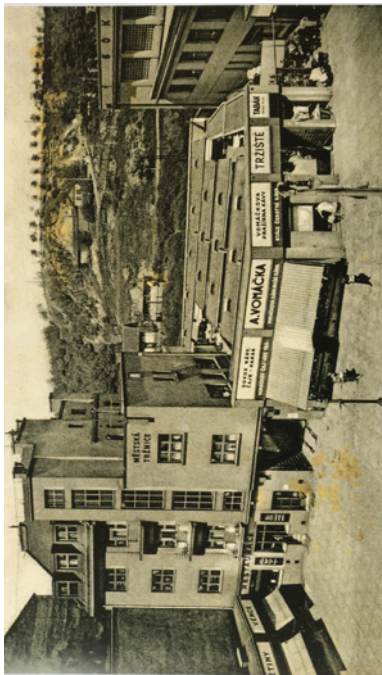
^ **pohled na Žižkov, v popředí městská elektrárna**
kolem roku 1900 **[3 > str. 16]**

Městská tržnice

1931

V roce 1931 byla v sousedství sokolovny (postavena 1897-98, přístavba 1933) na Žižkově otevřena tržnice s potravinami. Po ukončení provozu městské elektrárny byla část objektů adaptována a dále rozšířena na městskou tržnici.

"Stánky (početem 69) jsou rozděleny kol stěn a ve skupinách po 6 a 8 uprostřed tržnice. Celkem jest zřízeno: 12 stánků řeznických, 13 stánků zvěřinářských, 41 stánků máslařských a drůbežářských. Tržnice jest vybavena umývárnou s pěti umyvadly a výlevkou, dále písmou, místností pro dozorce, skladištěm, místností pro vážení zboží, škubárnou a dvěma místnostmi pro odpadky s přímými vhozy. (...)" [3 > str. 18]

^ městská tržnice a část nové sokolovny
kolem roku 1935 [3 > str. 19]

Bezovka – zaniklá usedlost čp. 586, restaurace Bezovka

Původní Bezovka byl mlýn s rybníkem a výletní hostinec. Rybníček, ze kterého vytékal potok směrem do Karlína, byl ovšem zřejmě brzy zasypan. Ve 2. polovině 19. století se tehdejší majitel Bezovky rozhodl vybudovat na místě hostince honosnější stavbu podle vzoru vídeňských a berlínských zábavních podniků. Projekt navrhl pražský stavitel Josef Kalous, stavba byla dokončena roku 1876. [6 > str. 35, 36]

Bezovka se postupně stala kulturním a společenským centrem Žižkova. Pořádaly se zde taneční zábavy, bály i maškarní plesy a sál sloužil i jako tělocvična. V Bezovce probíhaly spolkové schůze i výstavy.

V březnu 1904 zde deset dní fungovalo první kino v Žižkově, které provozoval Dismas Šlambor neboli Viktor Ponrepo.* V prvním patře budovy byla dílna varhanáře Emanuela Štěpána Petra. Bezovka byla zbourána roku 1936, neboť bránila v prodloužení Prokopovy ulice k Olšanům.

* Pozn. Od roku 1912 vzniklo v bývalém divadle Pokrok ve Štítného ulici 34 "1. žižkovském kinematografické divadlo", které vlastnil a provozoval Vilém Weiss. Od roku 1949 sídlil v budově ateliér krátkého filmu, dnes zde sídlí Ateliér Pokrok a Studio Pokrok Petra Vachlera.

^ **Bezovka**
kolem roku 1900 [3 > str. 28]

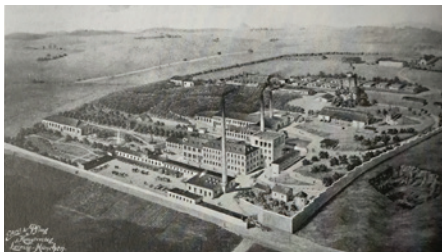
^ ulice Štítného s 1. žižkovským kinematografickým divadlem
1914 [3 > str. 32]

Parukářka – bývalá usedlost čp. 39, továrna Sellier & Bellot (Továrna na střelivo tzv. Kapslovna)

továrna založena 1825

Zbytky usedlosti Parukářka dodnes stojí u Jeseniiovy ulice. Současný název je odvozen od výroby paruk, kterou zde od roku 1804 provozoval Jan Hrabánek. V roce 1825 zde firma Sellier & Bellot zřídila kapslovnu. Výroba kapslí a jejich plnění v tzv. ládovnách bylo velmi nebezpečné. V kanceláři podniku prý viselo upozornění: "Za život vám neručíme, slušný pohřeb vystrojíme." Ládovery byly zapuštěny do bunkrů a rozděleny silnou zdí, aby byly v případě exploze ostatní dílny chráněny. V každé ládovně pracoval jen jeden člověk, který nasypával lžičkou bílý prach do zapalovadel. Pracovalo se pouze za denního světla a dělníkům se nesměly potit ruce. V roce 1936 byla kapslovna přestěhována do Vlašimi.

V druhé polovině 90. let 20. století byly nevyužívané a chátrající objekty částečně zbořeny a částečně využity pro nově vybudovaný polyfunkční a obytný celek.

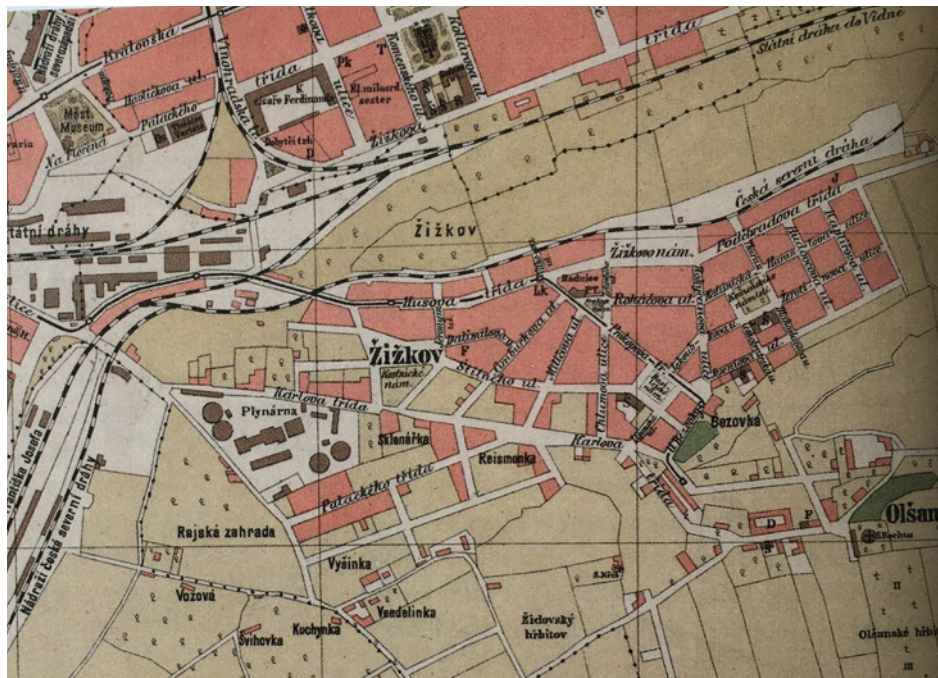
**^ továrna na střelivo Sellier & Bellot
před 1908 [2> str. 27]**

**^ konverze jednoho z objektů Kapslovny
rok 2007 [2> str. 31]**

výřez z Orientačního plánu hlavního města Prahy
1938 [3 > příloha knihy]

výřez plánu Prahy a okolí
1885 [3 > str. 8]

Pražské zahrady

1790-1840

detail [vybraný mapový podklad z Koncepce pražských břehů. IPR Praha. 2012]

literatura

- [1] Bečková, K. **Zmizelá Praha – nádraží a železniční tratě**. Paseka 2009.
- [2] Bečková, K. **Zmizelá Praha, továrny a tovární haly 3. díl**. Paseka 2014.
- [3] Dvořák, T. a kol. **Žižkov, svéráz pavlačí a strmých ulic**. MHMP 2012.
- [4] Javorin, A. **Pražské arény, lidová divadla pražská v minulém století**. Orbis 1958.
- [5] Kupka, V. **Pražská opevnění**. Libri 2008.
- [6] Laštůvková, B. Kořátko, J. **Pražské usedlosti**. Libri 2007
- [7] Mikota, M. **Z místopisu starého Žižkova, kaple sv. Dismase a Krennovy sady před Novou branou**. IN: *Pražský sborník historický XXIV*. Academia 1974.
- [8] Mikota, M. **Karel Hartig a počátky Žižkova v 19. století**. KLP 1996.
- [9] Poche, E. Wirth, Z. **Zmizelá Praha 4., Vyšehrad a zevní okresy Prahy**. Paseka 2002.
- [10] Pudr, J. **Stavební vývoj Žižkova v 19. století**. Technické knihkupectví a nakladatelství, Praha 1948.
- [11] Srb A., Houba J. **Město Žižkov**. 1910.
- [12] Šesták, Z. **Jak žil Žižkov před sto lety**. Academia 2005.
- [13] Šesták, Z. **Jak hřešil Žižkov před sto lety**. Academia 2006.

- [14] Šesták, Z. **Jak se ze Žižkova stalo velké město**. Academia 2008.
- [15] **Žižkovské listy – časopis Klubu přátel Žižkova. Historie Žižkova. XVII. ročník, číslo 56**. Dostupné z: <http://files.zizkov-kpz.webnode.cz/200001319-871f588195/no%2056.pdf>

Zmizelý Žižkov

Markéta Mráčková marketa@mrackova.eu

průvodce ke stažení na www.mrackova.eu a www.cosa.cz

2018